

Subsidie aanvragen voor wetenschappelijk onderzoek op het gebied van zwangerschap en geboorte, hoe werkt dat?

Marieke Breden

Werken aan een betere gezondheid vraagt om onderzoek en ontwikkeling. ZonMw verstrekt subsidies aan projecten die innovatie in de gezondheidszorg stimuleren.

Wat is de rol van ZonMw? Hoe komt een subsidieprogramma tot stand? Hoe verloopt de procedure van het aanvragen van subsidie en welke programma's financieren onderzoek op het gebied van de verloskunde?

ZonMw financiert gezondheidsonderzoek en motiveert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren. Met allerlei subsidieprogramma's stimuleert ZonMw de totale innovatiecyclus. Van fundamenteel onderzoek tot implementatie van nieuwe behandelingen, preventieve interventies of verbeteringen in de structuur van de gezondheidszorg.

Met gerichte subsidieprogramma's speelt ZonMw in op de behoefte in de praktijk. Het programma Zwangerschap en Geboorte is hier een voorbeeld van^[1].

Hoe komt een subsidieprogramma tot stand?

Ministeries, NWO en andere organisaties geven ZonMw de opdracht om oplossingen te zoeken voor bepaalde knelpunten of om gerichte werkerreinen te stimuleren. Dit is altijd op het gebied van gezondheidszorg en gezondheidsonderzoek.

De perinatale sterfte- en morbiditeitscijfers van 2008 hebben gezorgd voor toenemende maatschappelijke en politieke aandacht en waren de aanleiding voor het programma Zwangerschap en Geboorte. Uit het EUROPERISTAT-II-rapport bleek dat Nederland een gemiddeld genomen ongunstige positie heeft in de Europese

perinatale sterftcijfers^[2]. De perinatale sterfte daalde in Nederland minder snel dan in andere Europese landen. Het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) heeft vervolgens de stuurgroep Zwangerschap en Geboorte ingesteld. Deze stelde vast dat er kennis ontbreekt^[3]. Zo ontbrak een goed onderbouwde verklaring voor de slechtere positie van

Tips

Vooraf

- Houd de subsidiekalender in de gaten
- Volg ZonMw en/of de contactpersoon op Twitter
- Bel de contactpersoon van het programma waarbinnen je subsidie aan wilt vragen voor meer informatie over aankomende calls, maar ook over inhoud van openstaande calls

Tijdens

- Indien je een subsidieaanvraag schrijft, check of deze aan de gestelde criteria zoals geformuleerd in de call voldoet.
- Neem deel aan de workshop 'subsidieaanvragen formuleren', zie hiervoor de website van ZonMw.
- Als je klinisch onderzoek gaat doen, kijk dan ook op www.onderzoekswijs.nl
- Zie de schriftelijke beoordeling van referenten als een mogelijkheid om de subsidieaanvraag nog beter te beschrijven.

Nadien

- Bel gerust om nadere toelichting met de contactpersoon als je projectidee geen positief advies heeft gekregen of de subsidieaanvraag afgewezen is.

Marieke Breden MSc is programmasecretaris bij ZonMw
breden@zonmw.nl

Procedure

1. Projectidee

Nadat een oproep tot het indienen van projectideeën is gepubliceerd kunnen geïnteresseerden een projectvoorstel doen.

2. Beoordeling van het projectidee

Een programmacommissie beoordeelt het projectidee vooral op relevantie voor het programma en globaal op kwaliteit. Daarvoor zijn per programma criteria vastgesteld.

3. Subsidieaanvraag

Bij een positieve beoordeling nodigt ZonMw de indiener uit een gedetailleerde subsidieaanvraag op te stellen. Bij een negatief oordeel ontraadt ZonMw de indiening van een subsidieaanvraag.

4. Referentenoordeel en reactie indieners

Ten minste twee externe referenten beoordelen de kwaliteit van de subsidieaanvraag. De indiener mag schriftelijk op het oordeel van de referenten reageren (wederhoor).

5. Kwaliteitsoordeel

De programmacommissie stelt een eindoordeel over de kwaliteit vast op basis van de aanvraag, geanonimiseerde oordelen van referenten en de reactie van de indiener. Wanneer de commissie vindt dat zij over onvoldoende expertise beschikt kan zij een kwaliteitswerkgroep instellen.

6. Relevantie en prioritering

Op grond van het oordeel over relevantie en kwaliteit stelt de commissie de prioriteit vast. De relevantietoets kan licht zijn wanneer er al een projectideeënronde is geweest waarin de voorstellen op relevantie zijn beoordeeld.

7. Honorering/afwijzing

Op basis van de beoordeling doet de programmacommissie een voordracht tot honorering of afwijzing. Indieners ontvangen van de directeur van ZonMw namens het bestuur een toezegging of gemotiveerde afwijzing.

Nederland ten opzichte van andere Europese landen. Onderzoek kan de onderbouwing leveren voor noodzakelijke veranderingen in de zorg om de perinatale en maternale sterfte en morbiditeit terug te dringen.

ZonMw heeft vervolgens de taak op zich genomen de ontbrekende kennis over perinatale en maternale sterfte en morbiditeit in kaart te brengen in de vorm van een onderzoeksagenda^[4]. Deze onderzoeksagenda is mede gebaseerd op de Signalementstudie Zwangerschap en Geboorte^[5] maar ook op bijvoorbeeld de onderzoeksagenda van de KNOV^[6]. Tot slot zijn professionals van de verschillende beroepsgroepen geraadpleegd. De basis voor een programma is dus een analyse door en raadpleging van de betrokken professionals.

De onderzoeksagenda is aangeboden aan de minister van VWS welke uiteindelijk in oktober 2010 ZonMw de opdracht heeft gegeven voor het ontwikkelen van een breed gedragen en beroepsoverstijgend onderzoeksprogramma. De onderzoeksagenda vormde de basis voor de uiteindelijke programmamtekst. Deze programmamtekst werd door het ministerie van VWS goedgekeurd en het programma Zwangerschap en Geboorte is in 2011 gestart.

ZonMw-programma Zwangerschap en Geboorte

Het programma Zwangerschap en Geboorte heeft als doel het verkrijgen van kennis die helpt de perinatale en maternale sterfte en morbiditeit in Nederland terug te dringen.

Regionale consortia

Bij de zorg rond zwangerschap en geboorte spelen verschillende professionals in de nulde, eerste, tweede en derde lijn een rol. Samenwerking van deze professionals, zowel landelijk als regionaal is belangrijk voor het optimaliseren van deze zorg. Vanuit het programma Zwangerschap en Geboorte zijn regionale, multidisciplinaire consortia gestart. Met deze kennisinfrastructuur beoogt ZonMw dat zorgverleners gaan samenwerken aan zorg en onderzoek in de regio. Het doel is via samenwerking tussen verschillende disciplines uit alle echelons ziekte en sterfte rondom zwangerschap en geboorte in Nederland verder terug te brengen.

Wat doen de regionale consortia aan het verbeteren van de zorgpraktijk en welk onderzoek voeren zij uit? Die vraag was het uitgangspunt voor een interactief magazine van het programma Zwangerschap en Geboorte^[7].

Subsidie aanvragen bij ZonMw: hoe gaat dat in zijn werk?

Heeft u een goed idee dat past binnen een van de programma's dan kunt u dit indienen. Een subsidie aanvragen bij ZonMw kan nadat een subsidieronde is opengesteld. Op de subsidiekalender^[8] op de website staan alle opengestelde subsidierondes. De standaard-procedure voor het aanvragen van subsidie verloopt in zeven stappen (zie kader). Op de website staat een filmpje over de procedure in vogelvlucht^[9].

ZonMw streeft naar een zo kort en efficiënt mogelijke beoordelingsprocedure. De proceduredtijd varieert tussen zes en tien maanden. De tijd die ZonMw nodig heeft voor de beoordeling van het projectidee en de subsidie-aanvraag is ongeveer de helft van de totaal-tijd voor het doorlopen van de procedure. Bij de selectie van subsidie-voorstellen zoekt ZonMw altijd de vernieuwing in combinatie met kwaliteit. Dat is de enige manier om recht te doen aan de complexiteit van de uitdagingen in de huidige samenleving.

Binnen het programma Zwangerschap en Geboorte kan op dit moment geen subsidie worden aangevraagd. Maar er zijn meer ZonMw-programma's waar onderzoek in de verloskunde past binnen de programmadoelstellingen. Op de themapagina Zwangerschap en Geboorte staan alle ZonMw-programma's genoemd die een relatie hebben met het onderwerp^[10]. Een mogelijk interessant programma dat op korte termijn een subsidieronde openstelt is het programma DoelmatigheidsOnderzoek^[11]. Hier staan ook verwijzingen naar relevante organisaties op dit terrein, zoals het College Perinatale Zorg. ■

Referenties

1. programmapagina Zwangerschap en Geboorte, www.zonmw.nl/zwangerschap-en-geboorte
2. Peristat-II: EURO-PERISTAT project in collaboration with SCPE, EUROCAT and EURONEONET. European perinatal health report. Better statistics for better health for pregnant women and their babies in 2004. 2008. www.europeristat.com.
3. Advies Stuurgroep zwangerschap en geboorte. Een goed begin. Veilige zorg rond zwangerschap en geboorte; 2009.
4. ZonMw Onderzoeksagenda Zwangerschap en Geboorte. Den Haag: ZonMw; 2010.
5. Bonsel GJ, Birnie E, Denkta S, Poeran J, Steegers EAP. Lijnen in de Perinatale Sterfte, Signalementstudie Zwangerschap en Geboorte 2010. Rotterdam: Erasmus MC; 2010.
6. Onderzoeksagenda Fysiologische Verloskunde. KNOV; 2009.
7. www.zonmw.nl/fileadmin/documenten/Zwangerschap_en_geboorte/2013_Zw.G._Digimagazine.pdf
8. <http://www.zonmw.nl/nl/subsidies/subsidiekalender/>
9. http://www.youtube.com/watch?v=gdlbl9eH7zY&feature=player_detailpage
10. www.zonmw.nl/zg
11. www.zonmw.nl/do

Midwifery Research Network the Netherlands

Ondersteuning van verloskundige praktijken en onderzoekers voor meer evidence based verloskunde

Hanneke Torij, Marianne Nieuwenhuijze, Esteriek de Miranda, Trudy Klomp

Wat is het Midwifery Research Network Netherlands

Het Midwifery Research Network the Netherlands (MRNN) is hét eerstelijns netwerk voor onderzoek in de verloskundige zorg. Een belangrijke taak van het MRNN is het bemiddelen tussen verloskundige praktijken en onderzoekers bij de uitvoering van wetenschappelijk onderzoek. Het is een initiatief van alle opleidingen verloskunde in Nederland dat wordt ondersteund door de KNOV.

Aanleiding

Onderzoek wordt steeds belangrijker in de verloskundige zorg in Nederland. Er wordt van een verloskundige verwacht dat zij evidence based werkt, dat ze op de hoogte is van recente ontwikkelingen en uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek en dat ze die vertaalt naar haar zorgverlening. Inherent hieraan neemt ook de behoefte naar onderzoeksgegevens vanuit het werkveld toe. Dit heeft tot gevolg dat verloskundigen steeds vaker verzoeken krijgen om mee te doen aan onderzoek.

Het is voor praktijken niet altijd eenvoudig om in te schatten aan welk onderzoek ze wel of niet kunnen en willen meedoen en hoe groot de tijdsinvestering is. Anderzijds is het voor onderzoekers vaak moeilijk om eerstelijns verloskundige praktijken goed bij onderzoek te betrekken. Vanwege deze redenen is het MRNN opgericht.

Hanneke Torij is verbonden aan de Verloskunde Academie Rotterdam; Marianne Nieuwenhuijze is verbonden aan de Midwifery Science, Academie Verloskunde Maastricht; Esteriek de Miranda is verbonden aan de MSc Verloskunde UvA/AMC; Trudy Klomp is verbonden aan AVAG Midwifery Science, EMGO Institute, VUmc Amsterdam.